

מעדני אשר

שאלות והקירות בענייני פרשת השבוע

יד"ע"י מכון "מעדני אשר" בית שמש

לעילוי נשמת האב"ד הרב אשר מאיר ז"ל
בן ידידינו הרה"ג עזריאל ברוך אהרנבוץ שליט"א
נלב.ע ל' חשוון תשפ"ג

פרשת ויקהל

שנת תשפ"ד

שנת 21

לממלכת התורה

מעדני אשר

גליון תקפ"ז

האם מותר להסתכל על פועלים גוים שעובדים בשבת כדי להתלמד איך לבנות?

בפרשתנו ל"ה ב' ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת
יש לחקור האם מותר להסתכל על פועלים גוים שעובדים בשבת כדי להתלמד איך לבנות או דילמא שיש איסור בזה

הנה קימ"ל אור"ח סימן ש"ו ס"ק י"ב דמותר דהרהר בעסקיו בשבת דהרהר בעסקיו מותר, א"כ לכאורה לפי זה יש להתיר לראות איך שגוים בונים שזה רק הרהר גרידא.

בברכי יוסף אורח חיים סימן ש"ו ס"ק י"ב כתב בשם מהר"ם פרוב"ל נצאל בתשובה כ"י ס"י מ"ה על הא דאיתא שם בש"ע דהרהר בעסקיו מותר וז"ל ומטעם זה מותר לעיין במלאכה אסורה בשבת הנעשות על ידי עכו"ם להתלמד לעשותה כמעשהו ממנו ובאופן שלא יהיה טורח בעיון זה כי אם ראות עיניו ומילתא דאתיא בקל.

אבל בשו"ת שאילת יעבץ חלק א' סימן מ"א ד"ה לכן אהובי כבני חולק על זה: שנשאל באחד שרוצה ללמוד לעשות ניתוחים בשבת ולהשיג ע"י כך ידיעת אותה אומנות דבר זה איסור מוחלט הוא שיש בו משום גזרה שמא יבא הדבר לידי חילול שבת במלאכה גמורה ג"כ. כיוצא בו אמרו ששינוי לא יצא הלב"ל עם חשכה וכמו שמצינו שגזרו כמה גזרות כדומה לזו שמא יעלה ויתלוש שמא יתקן כלי שיר כלי שיט ודומיהם רבים. עם היות עשייתן קשה, ורחוקה היא מאדם המומני שאינו אומן ובל"ל כלי אומנות, כ"ש שיש לחוש כאן שהיא מוכנת מזומנת לפניו, שיבוא ויעשה מתחלה עד סוף ולא ירגיש, מתוך חשק הלמוד ישכח קדושת שבת לגמרי, או יקל בעיניו.

והביא ראיה: מהא דאיתא בגמ' שבת ק"ג ע"א רשב"ג אומר המכה בקורנס על הסדן חייב מפני שמאמן את ידיו, וקשו בה בני רחבה אלא מעתה חזא אומנותא בשבתא וגמר ה"נ דמיחייב, וס"ל להיעב"ץ חייב הוא דלא, אבל איסורא איכא, ככל פטורי דשבת לבר מג' דברים.

ובשו"ת לבושי מרדכי אורח חיים מהדורה תליתא סימן כ"ט תמה על היעב"ץ שלא זכר דברי תרומת הדשן סימן ס"ג שסובר שלימוד אמנות בשבת מותר לגמרי ואינו דומה לשאר פטורי דשבת דפטור אבל אסור דשאני הכא משום דלא עביד מעשה. וחילוק זה הוא מוזכר בגמ' שבת ג'.

וכן דעת המגן אברהם סימן ש"מ סק"ח דמותר לראות אומנות בשבת אף על גב שמלמדה.

ולענין הלכה: פסק במשנה ברורה סימן ש"מ ס"ק כ"א דמותר לראות אומנות בשבת אף על גב שמלמדה, ודוקא באקראי שנזדמן לו לראות וגם זה יש לו לזהר שלא ידבר אז מאומה עם העו"ג בזה וכדלעיל בסימן ש"ז ע"ש אבל לילך בשבת בכון לבית העו"ג בשביל זה אסור משום ממצוא חפצך.

ובשו"ת אבני נזר אור"ח סימן ר"ט ס"ק ט' כתב המוחק בשמאלו, נראה לי דחייב, כמו המוציא בשמאלו, ולא הצרכתי לכתוב דבר זה אלא מפני שראיתי לאל"ה רבה שכתב שהמוחק בשמאלו פטור, והדבר תימה דבמחיקה לא הוא שמאל שינוי.

ובשו"ת זקן אהרון ח"א סימן ט"ו רצה ליישב את האליה רבה דאפשר דמחיקה הוא נמי מלאכת אמנות שצריך להקפיד שלא למחוק אותיות אחרות, ועיין בחמדת ישראל ח"א ס"ט ע"ב שנסתפק במחיקה אם חייב בשמאל, ובדעת תורה אור"ח סימן ש"מ צנפת פענח השמטות כלאים פ"א.

ברכת מזל טוב

למחותני היקר בנש"ק - יראתו קודמת לחכמתו מרביץ תורה ויראה רבות בשנים במתיקות נפלאה

הגאון **מרדכי גולדמן שליט"א** ר"מ בבית המדרש זוויעל ב"ב - ובת"ת קרלין לרגל שמחת נישואי בתו תח"י במז"ט עב"ג

הבה"ח המופלג בתויר"ש **כמר דוד ברנדר** נ"ו מבחירי ישיבת מכוונקא בעלזא בנו של הגאון **אלעזר יונה הכהן ברנדר שליט"א** ראש כולל מכוונקא בעלזא בני בוק ברכת מזל טוב לסבים הרבנים החשובים

הגאון הצדיק רבי **דוד גולדמן שליט"א** רב זוויעל בני ברק

ולסבא הגאון הצדיק רבי **סיני מאיר פרנקל שליט"א** גאב"ד יבניאל ולסבא הגאון **יעקב יהושע ברנדר שליט"א** מרבני מכוונקא בעלזא לנגדון

ולסבא הגאון **משה אהרן לנדא שליט"א** ר"מ באבוב ב"ב

יהא רעוא שיזכה לרוות קדושה מכל יוצאי חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה

ברכת מזל טוב לגיסי היקר

שר החסד והמעש אביהם של יתומים ולבבות נשברים העומד לימין המערכת מיום הקמתו

הרה"ג **מנחם מנדל רייך שליט"א** קרית הבעש"ט פתח תקוה

בעל מהדורת רייך מעדני אשר בר מצוה

לרגל שמחת הולדת נכדו במז"ט

בן לחתנו ידידינו הרה"ג **בן ציון משה שיינבאך שליט"א**

בנו של ידידינו הרב **מרדכי ראובן שליט"א** בני ברק

וברכת מזל טוב לאביו מו"ח

הגאון רבי **בן ציון רייך שליט"א**

יד ימינם ואיש אמונם של אדמור"י בית צאנז

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות

יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה

מדוע המחלל שבת נענש דווקא בעונש שביתו נשרף?

בפרשתן ל"ה ג' לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת
איתא בגמ' שבת ק"ט ע"מ ב' אמר רב יהודה בריה דרב שמואל משמיה דרב אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת, שנאמר ירמיהו י"ז ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא וגו' והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלים.

ובאחרונים כתבו זה מרומז בפסוק בפרשתן "לא תבערו אש בכל מושבותיכם" דהיינו שלא יהיה דליקה, ע"י מה "ביום השבת" ע"י שנהיה שומרי שבת לא יהיה דליקה, כך כתב החיד"א בספרו חומת אגן בפרשתן בשם רבינו אפרים, וכן בליקוטי מהר"ל שמות פרשת ויקהל, וכן כתב הכלי יקר בפרשתן, וכן בשל"ה בפרשתן.

יש להקשות: מדוע מי שמחלל שבת נענש דווקא בעונש כזה של שריפת נכסיו, ולא בעונש אחר, כך מקשה בעיון יעקב, וכן בעיני שמואל שבת ק"ט ע"ב, וכן בבן יהוידע.

איכא כמה תרוצים

א. ע"פ מה דאמרינן בגמ' שבת ק"ה כל המשמר שבת נותנין לו משאלות לבו, וכן להיפך מי שמחלל שבת נשרף כל חמדת ומשאלות לבו כדכתיב ב"ה ב' ל"ו וישורף את ביתו וגו' ואת כל חמדתם, כך תירץ בעיון יעקב שבת ק"ט ע"ב.

ב. ע"פ מה דאמרינן בגמ' שבת ק"ה ע"ב אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד הם נגאלים והיה נבנה בית המקדש באש כדכתיב כי אני ה' באש הצתי ובאש עתיד לבנותה וזה שמעכב בנין האש לכך הדליקה מצויה, כך תירץ בעיון יעקב שבת ק"ט ע"ב.

ג. ע"פ מה דאיתא במדרש רבה פרשת בראשית פרשה י"א תני ר"ש בן יוחאי אמרה שבת לפני הקב"ה רבש"ע לכולן יש בן זוג, ליום ראשון יש בן זוג יום שני, וליום שלישי יש רביעי ולחמישי יש יום שישי, ולי אין בן זוג, א"ל הקב"ה כנסת ישראל היא בן זוגך, וכיון שעמדו ישראל לפני ה' סיני אמר הקב"ה זכרו הדבר שאמרת לי לשבת כנסת ישראל היא הן זוגך היינו דבור שמות כ' זכור את יום השבת לקדשו, נמצא דישראל עם השבת כדמיון איש ואשה וידוע מה דאיתא בגמ' סוטה י"ז ע"מ א' דריש רבי עקיבא איש ואשה, זכו שכינה ביניהן, לא זכו אש אוכלתן, לכן בעון חילול שבת שפגמו בחיבור הזיווג לכך תהיה דליקה, כך כתב בבן יהוידע שבת ק"ט ע"ב, ועיין במהרש"א ב"ק ל"ב כתב לפרש דבר נפלא בענין הזיווג של שבת ועם ישראל.

מי שמחלל שבת האם נידון בשבת בגיהנום?

בפרשתן ל"ה ג' לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת
וכתב **בבעל הטורים** אמר הקב"ה אור שלי פירוש של גיהנום שובת בשבילכם, גם אור שלכם יהא שובת.

ובאלשיך: פירש הכתוב לא תבערו אש דהיינו אור של גיהנום, ועיין רש"י שבת ק"ד ע"א דרוב אנשים הולכים לגיהנום

מעדני אשר: מקור הדבר שהגיהנום שובת בשבת הוא הגמ' סנהדרין ס"ה ע"ב שרבי עקיבא אמר לטונסורפוס הרשע שאין קברו של אביו מעלה עשן בשבת, וברש"י דאין הגיהנום שולט בשבת.

וכן איתא בזוהר פרשת תרומה דף קל ע"א ודף קלה ע"ב שאסור לפתוח בליל שבת בפסוק והוא רחום, כי הוא נתקן לאומרו בערבית בחול להגן מפחד בלילות, שבאותה שעה מענישים את הרשעים בגיהנום מנה אחת אפים מעונש של יום, ואילו בשבת שאין דין גיהנום, אסור לעורר הדבר.

הנה בזוהר פרשת תרומה דף ק"ג כתב דווקא מי ששומר שבת אינו נידון בגיהנום בשבת, משא"כ המחלל שבת נידון בגיהנום אף בשבת.

ובגליוני הש"ס סנהדרין ס"ה ע"ב מביא שבספר כתב שם טוב וכן בספר קרבן היגיה סימן ל"ט כתב לפרש הא דאיתא במשנה שבת מ"ד ע"א "כל הנרות מטלטלין חוץ מן הנר הדולק בשבת" פירוש כל הנרות היינו הנשמות ע"ד נר ה' נשמת אדם מטלטלין אותם מגיהנום בשבת שלא ידונו, חוץ מנר הדולק בשבת היינו מחלל שבת.

ישמח לב מבקשי ה' הופיע הספר שרבים ציפו לו ספר מעדני אשר על הלכות שבת חלק א' מהדורת ידידנו הרב יצחק משה צימרמן שליט"א

מאות חקירות מענינות על כל המצוות עשה של שבת קודש הדלקת נרות- קבלת שבת - קידוש היום לחם משנה - סעודת שבת- תפילות שבת וכן פרק מיוחד על כל מצוות עשה שאסור לקיימן בשבת להזמנות נא לפנות למערכת 0533166560 המתנה המושלמת למשלוח מנות

מדוע דווקא איסור הבערה כתבה התורה בפירוש ולא שאר מלאכות? בפרשתן ל"ה ג' לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

נחלקו בגמ' שבת ע' ע"מ א', פסחים ה' ע"מ ב' וכן סנהדרין ל"ה, מה הטעם שכתבה התורה לאו מיוחד לאיסור הבערה בשבת לפי רבי יוסי הא שכתבה התורה לאו מיוחד בהבערה בא לומר דהבערה אינה כשאר מלאכות שאם עושה אותה במזיד חייב סקילה, אלא דהויא רק לאו בעלמא, ולפי רבי נתן הטעם שכתבה התורה לאו מיוחד בהבערה, לחלק יציאת כמו שבהעברה לבד חייבים ה"ה בכל הל"ט מלאכות חייבים על כל אחת ואחת ואם עשה כמה נענש על כל אחד

יש להקשות: בשלמא למ"ד ללאו יציאת אתי שפיר מדוע כתבה התורה הבערה, אלא למ"ד לחלק יציאת מדוע דווקא באיסור הבערה, גילתה התורה שחייבים בלחוד, כך מקשה הרשב"י, הרא"ש, וכן ברבינו בחיי, הספנו, החוקני, וכן בתפארת יהונתן, וכן באמרי אמת, וכן ברבי צדוק הכהן מלובלין, וכן בחתם סופר.

איכא כמה תרוצים

א. לפי שבימים טובים כתוב אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, שם הותרה הבערת אש לאפות ולבשל, אבל בשבת כתוב את אשר תאפו אפו, מבעוד יום, ואת אשר תבשלו בשלו, לכך מזהיר כי בשבת לא תבערו אש למלאכת אוכל נפש וכל שכן שאר מלאכות שאסורין אפילו ביום טוב, כך תירץ הרשב"ס.

ב. אף על פי שההבערה בעצמה היא קלקול על הרוב, מכל מקום בהיותה כלי לכל המלאכות או לרובן היא אסורה בשבת, כך תירץ בספורנו.

ג. לפי שאינה נראית מלאכה כל כך שמה יאמרו לא נעשה מלאכה בשבת, אבל נזמין הכל ונבעיר בפחמין בחנות הצורפין לעשות בזהב ובכסף ובנחושת מיד כשיצא שבת, לכך נאמר לא תבערו אש שאפילו להזמין בשבת אסור, כך תירץ בבכור שור.

ד. כדי להתייר הבערה במקדש ולומר דווקא בכל מושבותיכם לא תבערו אבל במקדש מותר להבעיר כמבואר בגמ' שבת כ' א' כך תירץ בכלי יקר.

ה. כד שלא נאמר כשם שאסור לנו כל מלאכת הבית שלנו גם בבית המקדש כמו כן מה שמתיר בבית המקדש מותר גם בבית, קא משמע לן לא תבערו בנה אב על כל המלאכות של משכן אף על פי שמותרים שם מכל מקום הם אסורים בכל מושבותיכם, כך תירץ בכלי יקר.

ו. דבלוחות הראשונות מבואר הטעם שצריך לשמור שבת, זכר למעשה בראשית שהקב"ה ברא את כל העולם במשך ששת ימי בראשית וביום השביעי שבת, לכן אנו צריכים לשבות, וזה לא שייך באש, שהרי איתא בגמ' פסחים נ"ד דהאור נברא במוצאי שבת ולא הויא הבערה בכלל שביעת מלאכות יתברך, והויא אמינא דמותו, לכן אחר לוחות אחרונות הוצרך להזהיר מחדש דשם לא הוזכר מעשה בראשית, רק יציאת מצרים, כך תירץ בתפארת יהונתן בפרשתן.

הכנת אות אחת על דף קופי האם חייב משום כותב?

קמ"ל שבת צ"ב ע"מ א' שיעור כותב התחייב בשבת הכותב ב' אותיות. יש לחקור אדם שכותב אות אחת בשבת על נייר קופי ונכתב האות פעמיים האם חייב משום כותב או דלימא כיון שלא עשה אלא פעולה אחת אינו חייב

הנה בשו"ת הר צבי אור"ח ח"א בקונטרס טל הרים במלאכת כותב כתב יש להסתפק במה שנתחדש היום ע"י נייר העתקה שהוא מניח תחת הנייר ויכול לעשות שיתכתב על הנייר אות אחת ונכתב פעמיים האם חייב משום מלאכת כותב, וצדדי הספק תלוי האם אזלינן בתר הפעולה או בתר התוצאה, דאם אזלינן בתר הפעולה אינו חייב דבמציאות לא כתב ב' אותיות אבל אם אזלינן בתר התוצאה במציאות נכתב פעמיים ומניח ספק זה בצ"ע.

ויש שרצה להביא ראיה: מהא דאמרינן בגמ' שבת ק"ד ע"ב כגון שנטלו לגוג של חית ועשו שני זיינין הויא ליה ככותב שני אותיות, ושם גרע דלמעשה לא כתב ב' אותיות ואפילו הכי חייב, א"כ כ"ש כאן שבמציאות כתב ב' אותיות דחייב, ואע"ג דרש"י כתב שם דמירי שהספר צריך לכך, א"כ אין ראיה, מ"מ כתב המנחת חינוך דבע"כ לאו דווקא שהספר צריך לכך, ובכל מקום שעושה כן חייב, א"כ הויא שפיר ראיה שחייב, כך הביא ראה תלמודו שם.

וכן כתב בספר שמירת שבת כהלכתה פרק ל"א הערה מ"ג בשם הגאון רבי שלמה זלמן אוירבעך זצ"ל שאם כתב אות אחת על קופי וזה נכתב פעמיים חייב, למ"ד דכותב ב' אותיות משם אחת חייב.

קול המעדינים - דרשות שנאמרו השבוע בקהילות הקודש

"בעלזא קרית גת"

בראשות ידידנו הדומ"צ הגאון מיכל פונפד שליט"א

"לעלוב סאסנובצא בני ברק"

בראשות ידידנו כ"ק האדמו"ר שליט"א

"מאקווא בני ברק"

בראשות ידידנו רב בית המדרש הגאון ישראל יעקב למברגר שליט"א

"סקווירא כולל ירושלים"

בראשות ידידנו רב בית המדרש הגאון אהרן גולדמינצ'ר שליט"א

ובראשות ראש הכולל ידידנו הגאון ישראל ניסן פריזל שליט"א

"קרעשניף ירושלים"

בראשות כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א

"צאנז בני ברק בית המדרש בשיכון יוזניץ"

בראשות רבני צאנז בני ברק

משיב בהלכה

מדרור זה נשען על ע"י ידו ר' מרדכי זיסקינד הנר שליט"א - מנהג
מוטיב כהלכה שיתן וידעת ההלכה | כל ההלכות הם מושרע ומטנה ברורה

ידעת הפרשה

א] היכי תימצי שאדם מבשל בשבת ואינו עובר איסור מבשל?

ב] היכי תימצי במלאכת מבעיר שאם עשה לצורך מלאכה אחרת אינו עובר במלאכת מבעיר?

ג] חידה. היכן משמע בפרשה שיש את הכלל של חזקה כל מה שתחת יד אדם שלו?

ד] חידה. איזה הלכה למדו בעשיית תשימי קדושה מפרשתנו?

ה] צ"ע. האם בגדי כהונה בצביעתן היה דין לעשותן לשמה או לא?

ידעת ההלכה

ו] **הוספה על דבר הטמון.** הסיר ובו הבשר לסעודת ליל שבת, בבית משפ' באום, היה מבושל כדי 70%. הגב' באום חששה שאם תניח את הסיר על הפלטה, הבשר עלול להישרף עד סעודת הלילה, לכן כמה דקות לפני השקיעה, לקחה את הסיר שהיה רותח והטמינה אותו בתוך מגבת. לאחר כארבעים דקות, חששה הגב' באום שהתבשיל יצטנן ולכן הניחה אותו עם המגבת העוטפת אותו בתוך שמיכת פוך. כשחזר הרב באום מבית הכנסת בליל שבת שאלה אותו הגב' באום האם היה מותר לה לעשות זאת. מה הדין?

ז] **קריאה לאור הנר.** הגב' ויידר מדליקה בערב שבת 2 נרות לבנים ארוכים (נרות פארפין - סטארין בלשון המ"ב) ו-7 נרות שמן. בליל שבת הייתה הפסקת חשמל בכל היישוב בו מתגוררת המשפחה. א. האם מותר לרב ויידר ללמד לאור הנרות? ב. מה יהיה הדין אם הגב' ויידר מדליקה כנרות "נרונים" שהם נרות העשויים מפארפין שנותנים אותם בתוך כלי זכוכית והם ניתכים והופכים לשמן שקוף זמן מועט לאחר הדלקתם?

ח] **פעילות גופנית.** ר' דניאל וחבריו מתאמנים בטאי-צ'י, אומנות סינית. האימונים אינו דורש מאמץ גופני רב ולכן אינו גורם להזעה. האם מותר להם להתאמן בשבת?

ט] **שטיחת בגד לייבוש.** ר' מאיר שגר במרחק רב מבית המדרש, חזר לביתו בשבת בצהריים, בחום הכבד. כשהגיע לביתו היו חולצתו והטלית הקטן שלו רטובים מזיעה. האם מותר לר' מאיר לשתוח בגדים אלה לייבוש או שיש להם דין של בגד שנרטב ממים שאסור לשתוח אותו כדי לייבוש?

י] **נר שנופל.** בבית משפ' לוי נוהגים להדליק את נרות השבת על שולחן האוכל. אחד הנרות הדולקים נפל בליל שבת על המפה והיא נדלקה. האם מותר לרב לוי לשפוך מים מסביב למקום הדולק כדי שכאשר תגיע האש לשם היא תכבה? מה הדין בלשפוך יין למטרה זו?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערוך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמ"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמ"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעז"ה לספר שיצא לאור בעתיד בל"ב.

מי שיש לו בשבת במקפיא בשר לא מבושל ורוצה להוציאם כדי להוציא שאר דברים האם אסור לטלטלם והוא מוקצה?

ק"מ"ל אורח חיים הלכות שבת סימן ש"ח סעיף ל"א בשר חי, אפילו תפל שאינו מלוח כלל, מותר לטלטלו ולא הוא מוקצה משום דחזי לאומצא היינו שיש בני אדם שכוססין בשר חי.

יש לחקור מי שיש לו בשר בשבת במקפיא בשר לא מבושל ורוצה להוציאם כדי להוציא שאר דברים משם האם מותר או דילמא בזמננו אין דרך לאכול בשר שלא התבשל א"כ אינו ראוי לכלום והוא מוקצה.

הנה בערוך השולחן אורח חיים סימן ש"ח סעיף נ"ח כתב לדידן כל בשר חי מוקצה הוא דאין אנו אוכלין בשר חי כלל אפילו בר אווזא וגם לכלבים לא יתנו שחסים על זה.

וכן כתב בש"ת שבט הלוי חלק ג' סימן כ"ט וז"ל ואני בעניי מסופק אם בזמן הזה מותר לטלטל אפילו בר אווזא תפל חי דהא לפמ"ש"כ דיסוד ההיתר של בר אווזא ואיסור של בהמה תלוי בזה, דזה נקרא גם חי כדרך אכילה ואומצא דבהמה שלא כדרך, וכיון דאין ספק דבזמן הזה אין גם אחד שאוכל אפילו בר אווזא ובר יונה חי באומצא הנה נקרא בה"ז שלא כדרך גמור ודבר זה נשתנה לפי הזמן וא"כ גם לאומצא דרביק אינו עומד והו"ל מוקצה גם לדידן, שוב הראו לי תלמידי בספר ערוך השולחן כדברינו אבל היות שדבריו להחמיר ומילתא בטעמא, יראה דעל כל פנים לכתחילה באופן שאפשר לא יטלטל גם בר אווזא חי בזמנינו, ודע דכל זה בשר שאינו קפוא אבל בשר קפוא כרוב בשר שמחזיקים במקרים פשוט מאוד דבין של אווז בין של בהמה אסור לטלטל כיון דבמצב הזה אינו ראוי לא לאומצא גם דרך חזק ולא לכלבים ובפרט היכא דנקפה טובא והוא כאבן קשה שלא יפשר עוד עד למו"ש, והיכא דאפשר א"כ יש לדון עליו משום נולד.

והגר"ש אלישיב זצ"ל סבא בסמ"א יורה ד"ה ט"ב ב' חולק על השבט הלוי, וסובר שאם קיימת אפשרות להפשיר את הבשר בשבת, כגון ע"י הנחתו על גבי קדירה או ע"י שריתו בפושרין, אין הבשר מוקצה.

וכן הביא בספר שמירת שבת כהלכתה. בשם הגר"ז אויערבאך זצ"ל, שמכיון שבזמננו אין אף אחד שאוכל בשר באומצא, ובפרט כשהבשר אינו מלוח, צ"ע איך אפשר להקל לטלטלו, והרי זה דומה לדג שאינו מלוח דלכולי עלמא אסור לטלטלו.

האם כל בשר חי מותר לטלטל או רק בשר עוף שזה רך ואפשר לכוס את זה? איתא בגמ' שבת קכ"ח ע"מ א' דבשר חי מותר לטלטלו בשבת משום דחזו לאומצא

יש לחקור האם כל סוגי הבשרים התיירו לטלטלם חי או דילמא רק בשר עוף שזה רך מותר לטלטלו חי אבל בשר בהמה שהוא קשה לכסיסה אסור לטלטלו בשבת

הנה בחידושי הרשב"א שבת קכ"ח עמוד א' כתב דבשר בהמה נמי חזי לאומצא כדאמרין בגמ' חולין ט"ו ב' ה"ו השוחט לחולה בשבת מותר לבריא באומצא וסתמא לאו בעוף דוקא מיירי.

אבל במגן אברהם מחדש דלא בכל בשר היתירו: דדוקא במין הרך כגון יונה ובר אווזא מותר אבל בשר בהמה אינו חזי לכוס ואסור לטלטלו.

אבל בט"ז פוסק דאפילו בשר בהמה טפל מותר לטלטלו ע"ש.
וכן האליה רבה מסכים לדינא כה"ז דאפילו בשר בהמה מותר לטלטלו.

וכן בביאור הגר"א חולק ג"כ על המגן אברהם משום דאמרין דכל בשר ראוי לאכול באומצא ע"ש.

וכן כתב הקרבן נתנאל שבת פרק מפנין שם אות ז' **דליתא לחידוש של המגן אברהם:** שאם כן למה כתב השולחן ערוך לחלק בין בשר לדג, לפילוג וליתני בדידה, דהני מילי בבשר עוף דרכיק, ולא בשר בהמה. אלא ודאי שגם בבשר בהמה חזי לאומצא.

וכתב במשנה ברורה סימן ש"ח ס"ק קכ"ה אף שראיתי בהרבה אחרונים שהעתיקו דברי המ"א לדינא, מ"מ בשעת הדחק יש לסמוך להקל.

ברכת מזל טוב

לידידי הקר

מגדולי המשפיעים בדורנו

מאהיב את התורה על עם ישראל

פה מפיק מרגליות - שפתיו נוטפות מור

הגאון חיים יצחק קאף שליט"א

חתן כ"ק מרן האדמו"ר מפריםשלאן שליט"א

לרגל שמחת היכנס בנו היניק וחכים

כמר יעקב אשר נ"ו במז"ט

לעול התורה והמצוות

יהא רעוא שבזכות מעשיו הכבירים

יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה

מדוע הכתיים היו חולים במחלת הקור בגלל שחיו חולים יחידים? חרי שומר מצוה לא ידע דבר רע
מה שהקשתם בשם אחרונים על מה שכתב בפרוש המשנה לרמב"ם שקיים פקח ה' ששנה א' דהכתיים היו חולים בקור, משום שחיו מחלנין על הרצפה כל היום ומתעסקין במים, דיש להקשות הלא שומר מצוה לא ידע דבר רע, א"כ מדוע לא הגין המצוה שלא יזוקו בקור.

הגאון המפורסם רבי שמאי קחה גראס שליטי"א חבר הבד"ץ קהילת מוזיקי חדה, אהבת תורה, בית חוראה דשיבת מיר, לשכת הפוסקים ביתר לעילית, אוצר הפוסקים סוראון, קנין תורה מסגרת ירושלים (כדורי)
נראה לתרוץ, ע"פ מה דאיתא בגמ' בב ספד' הכל תלוי בידו שמים חנוף מצניס נפחים, ומירושו הרשב"ם ותוס' שם ציננה נפחים לא נגזר מהשמים, ובידו תלוי הדבר להישמר מן הצנינה ע"כ, וכיון דבידו תלוי הדבר להשימר מהקור, אי אפשר לטמון על שומר מצוה לא ידע דבר רע, אלא יש להשימר עיניהו עצמו מהקור.

איך מותר לחלל שבת על חולה הרב בא ע"י חסאים וחולה ע"י פשיעה אין מחללין שבת
מה שהקשתם בשם אחרונים לשיטת הפוסקים דהויא החללוי בא ע"י פשיעה לא מחללין שבת, אי"כ איך מותר להחל שבת על חולה שיש בו סכנה, הרי אין יסורים בלא חטא שבת פ"א א'
הרה"צ נפתלי סטלר שליטי"א מוסיף
נראה לתרוץ, דפשיעה היינו דוקא פשיעה בגשמיות ולא ברוחניות או בדרך סגולה, וכן הא דכתבו התוס' שבת ד' א' ד' ו' וכו' אומרם דפשע לא אמרינן חטא כדי שישכח סגולה, היינו נמי דוקא פשיעה בגשמיות. וכעין מה שכתבו רבי שלמה קלוונר שלי"ת וברחתי בחיים, ס"י 15 והמהרש"ם ח"ג ס' רכ"ה דלחלל שבת על פיקוח נפש לא הותר רק בפרואה שלמה הרב הטבע ולא בדרך רוחני או סגולי.

אדם שפשע בעצמו והגיע למצב של פיקוח נפש האם אין מחללין עליו את השבת
מה שחקרתם האם אדם שפשע והגיע למצב של פיקוח נפש כגון שנכנס בשבת בפשיעה למקום סכנה האם אין מחללין עליו את השבת כיון שפשוה לוח, והבאתם מהחכמת אברהם ס' ש"ס ס' א' שמביא ראיה דבמקום דבא לו ע"י פשיעה לא נדחה מפני פקוח נפש מהגמ' 2570 שרק אליבא ר' שמעון דלית ליה מוקצה מותר לטלטל נר חנוכה בשבת לכשיכבה א"ע"פ שיש סכנה.

יש לציון הרע"א שבת ד' מהו ע"א שחולק על החכמת שלמה ואומר שלא יתכן שכונתו לסכנת נפשות ממש, שכן בסכנת נפשות אין איסורים דאורייתא נדחים, אלא סכנה שיתכן אפילו על ידי גד הרחוק שתבוא סכנת נפשות, שבאופן זה אינו מחלל את השבת, והריטב"א שבת שם כתב שלשון שיגמור מוכיח שאין הכוונה לסכנת נפשות ממש, אלא הוא דחין בצער הגוף או בסכנת ממון.

האם מותר לנסוע בשבת לצדיק כדי שיתפלל על חולה או לשלוח קוויטל לצדיק בשבת
מה שדנתם בגליון האחרון אם מותר לנסוע בשבת לצדיק כדי שיתפלל על חולה או לשלוח קוויטל או דימלא אסור דאסור לחלל שבת רק ברפואה שלמה לנפול בשבת לצדיק על חולה או לשלוח קוויטל או דימלא אסור

הגאון רבי משה יצחק פארהאנד שליטי"א רב וראש כולל בית המדרש חמרכי בית חלל שכונת מנחת יצחק ירושלים
נראה להעיר, דאף שבה"ל סימן ט"ל ס"ג ז' ב"ה הולך הביא בפשיטות מהמאירי דהא דאין טומנין ביקרע בשבת לצורך הולך, משום דהוי דרך סגול' ו"כ אינו בכלל רפואה דשרי במיקום פק"ג, לעומת זה בשר"ת אמת קדש סימן ה' פשיטא ליה דלרשום מגן דוד על פניו דחולה שהוא רפואה סגולית בדוקה שרי משום פק"ג ע"ש וכן בפניי תשובת יור"ד ס' רע"ו א"י א"א הביא מתי"ש שער אפרים בא' שנכפה ואמרו המומחים לכתוב קמיע בקלף צב"י ולת מצוא קלף רק מס"ת האם מותר לחתך מקלף ס"ת מאחר שצריך לגרונו הכתב ולמחוק שמות ודן שם בארוכה, וכ' הפ"ת על דבריו ו'לענ"ד אינו יודע מה מקום הספק בזה אם הוא חולה שייב"ס פשיטא דשרי ואם אין בו סכנה פשיטא דאסור וצ"ע, וא"כ היתכן שהגרש"ק ז"ע ירעיש והעלותו וגם יסכימו עמו גדולי דורו בדבר הפשוט לכמה פוסקים לחייה, אלא הדבר ברור דאינו נומה חילול שבת לצורך רפואה" סגולית לחילול שבת לצורך תפלה וברכת צדיק ועיקר תרעומות הגרש"ק כלשונו שם דאין מחללין שבת לדבר שהוא 'בדרך נסיי' ותפלה' וכמו שישד שם מ'תענית י'. ורש"י שם לא לעקקה שאין אנו שבויה"ס ח"ך נשמע התפתח ואם ר' יוסי אמר שאין אנו שבויה"ס שישמע תפתחו אנו נגמא באבריה אלא דבר שכונע לרפואת נפש סגול' אינו ברור לאסור ורק שהביא בסוף התשובה גם דברי פימה"ש דאסור חילול שבת לרפואה סגולית, לא הביאו אלא לסניף דגם רפואה סגולית אינו ברור והיתר, וע"כ אף אי נמא כהבדכי יוסף ורובם משירים בשם כמה אנשים ופוסקים שהבאנו דשרי לחלל שבת לרפואה סגול' מ"מ לחלל שבת לצורך תפלה וברכה פשיטא דאסור לכ"ע, וא"ש לתמוה טובא ע"מ שהביא מהרש"ם שם במעשה זה שהי' אצל הגה"ק מהרי"ש מבעלזא ז"ע ואמר וכעשו אני מחויב להתאמץ שישייף החולה רפואה שלא יוגרע על ידי חילול שבת וכן ה"ס שנתפא, א"א יועיל אי בסוף יתרפא ע"י תפלתו דאם לא הותר לחלל שבת לצורך תפלה וברכת צדיק גם אי יתרפא ע"י חולה ולא שבת ודומה למי שחילל שבת ובסוף נעשה הועלת נפשות ע"י מעשיו שמובור פוסקים דלא יצא זה מחילול שבת דאורייתא כיון דלא ה' מעשה שבת בחייה, ואי מעשה זה הוא בחייה אף אי בסוף לא יפעול הצדיק ישועה מאיזה טעם שיהי' אינו בכלל חילול שבת וצ"ע.

בה"ח שמעון ברגר ני"ץ ירושלים
נראה להעיר דמיון הדברי יציב בספרו דרך חיים ע"מ קכ"ו האריך בזה בהרבה דברים נפלאים

הגאון מתניתיו ישראל הורוויטץ שליטי"א מיקווח מחבר ספר א"צרות חס"י על מסכת ברכות ודא סגול' בעיית דיל לצדיק להתפלל הוי חילול שבת כמבואר בדברי יחזקאל החדש, אמנם אמר שראה צדיקים שאף שאחוזו שאסור לעשות כן, מ"מ אם הגיע להם טלגראם כזה בשבת היו אומרים, אם לא אבקש בעבורו ולא כריאי נמצא שעברו למפרע על חילול שבת. והבליטו הגר"ח מובא שהגר"ח מבריסק צ"ל אי שבור שמתור לשלוח טלגראם בשבת לצדיק שיתפלל בעד החולה המסוכן, דאף ח"כ הוי בכלל ספק פיקוח נפש שדוחה את השבת, ובספר מגד גבעות עולם ה"ב מובא שהגר"א צ"ל התיר לחלל שבת כדי לקבל ברכה מהצדיק ר' ישעיה זכאוויצער צ"ל לחולה שיש בו סכנה.

הגאון מהר"ח ראובן חומש רע"י מיקווח מחבר ספר א"צרות חס"י על מסכת ברכות ודא סגול' בעיית דיל לצדיק להתפלל הוי חילול שבת כמבואר בדברי יחזקאל החדש, אמנם אמר שראה צדיקים שאף שאחוזו שאסור לעשות כן, מ"מ אם הגיע להם טלגראם כזה בשבת היו אומרים, אם לא אבקש בעבורו ולא כריאי נמצא שעברו למפרע על חילול שבת. והבליטו הגר"ח מובא שהגר"ח מבריסק צ"ל אי שבור שמתור לשלוח טלגראם בשבת לצדיק שיתפלל בעד החולה המסוכן, דאף ח"כ הוי בכלל ספק פיקוח נפש שדוחה את השבת, ובספר מגד גבעות עולם ה"ב מובא שהגר"א צ"ל התיר לחלל שבת כדי לקבל ברכה מהצדיק ר' ישעיה זכאוויצער צ"ל לחולה שיש בו סכנה.

<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב שאול זיידל גוסליב שליטי"א ירושלים</p> <p>לרגל שמחת הברית לבנו כמר זוסיא אריה לייב ני"ץ וברכת מזל טוב לאביו ידידינו הרה"ג אליעזר אהרן שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב יעקב טויב שליטי"א בית שמש לרגל שמחת נישואי בנו במז"ט ידידינו הבה"ח המופלג בתוויר"ש משה עמרם ני"ץ עב"ג בת הרב אברהם יהודה שלום גראס שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב שמעון גולנאדור שליטי"א ירושלים לרגל שמחת בנו מצוה לבנו היניק וחיים כמר יעקב ני"ץ וברכת מזל טוב לאביו ידידינו לודו חיים צב"י שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרה"ג חיים מרלין שליטי"א ירושלים לרגל שמחת נישואי בנו הבה"ח המופלג בתוויר"ש כמר אהרן הכהן אשר ני"ץ בנו של ידידינו הרב יהודה אריה הכהן שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>
<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו אחי הקיר- פה מפיק מרגליות הגאון דוד נתנאל שוורץ שליטי"א דומ"צ באשדוד בעל פלאי התורה - ר"מ בישיבת סאסוב</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו במז"ט יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרה"ג נתן נטע בעק שליטי"א ירושלים לרגל שמחת נישואי בנו הבה"ח המופלג בתוויר"ש כמר שמעון ני"ץ עב"ג בת ידידינו הרב בן ציון רייצער שליטי"א וברכת מזל טוב לאביו ידידינו הרבני הרב דוד בעק שליטי"א צייר יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב יוסף שלמה פרקש שליטי"א בית שמש לרגל שמחת נישואי בתו במז"ט עב"ג הבה"ח המופלג בתוויר"ש כמר אהרן הכהן אשר ני"ץ בנו של ידידינו הרב יהודה אריה הכהן שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>	<p>גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב חיים מרלין שליטי"א ירושלים לרגל שמחת נישואי בנו הבה"ח המופלג בתוויר"ש כמר אהרן הכהן אשר ני"ץ בנו של ידידינו הרב יהודה אריה הכהן שליטי"א יאה רעוא שבזכות זיכו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו</p>